

Hârikalar Asrında Yaşanan Hârika Bir Hâdise

İslâm Yaşar

Özet

Bediüzzaman Said Nursî'nin Rüyada Bir Hitabesi o yıllarda ülkede ve dünyada millî, içtimai, siyasi, beşerî yönden elim hâdiseler yaşandığına işaret etmekte ve bu kötü gidişatın durdurulması hususunda Bediüzzaman'a bazı vazifeler yüklemektedir. Bu yazıda, bu rüyanın ve rüyayı gören Bediüzzaman Said Nursî'nin mahiyetine değinilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Yakaza, rüya-yı sadıka, mukadderat-ı İslâm, Asrın vekili, müsbet hareket

Yakaza...

Teyakkuz, uyanıklık hâli gibi mânâlar ifade eder bu kelime.

Menşe' itibariyle Arapça olan kelime asırlar önce dilimize girse, Türkçe sesli harf uyumuna uysa, lûgatlerde yer alsaydı, tasavvuf ıstılahlarından sayılsa, ulema, ârifin, meşayih tarafından bilinse de nedense dinî, ilmî, edebî eserlerde pek kullanılmamıştır.

Yakaza kelimesini, İstanbul'da Dârü'l-Hikmet'te vazife yaptığı zamanlarda yaşadığı ruhânî bir hadiseyi anlatırken kullanmıştır Said Nursî. 'Bence yakaza rü'yadır. Rü'ya bir nevi yakazadır' (Eski Said Dönemi Eserleri s: 680) diyerek yakazayı rü'ya kelimesi ile birlikte telaffuz etmiştir.

Muhtemelen rü'ya kelimesinin, yakaza tabirinin mânâsını tam olarak karşılamadığını düşünerek yakazaya, mezkûr mânâları da içine alan iki farklı mânâ daha yüklemiştir. O yeni mânâları da Rüyada Bir Hitabe'de

Bediüzzaman'ın,
bir talebesinin
sorduğu soruya
cevap verirken
söylediği bu
sözlerinden
hareket ederek
yakazaya, madde
ile mânâ, mâverâ
ile mâsivâ veya
âlem-i misâl ile
âlem-i şahadet
arasında; iki
âleme de açılan
menfez, pencere,
gaybî geçiş
noktası, duruş,
düşünüş, hissediş,
o âlemlerin
âhvallerine intibak
ediş safhası demek
de mümkündür.

'mânen rü'ya olan yakaza' ve 'hakikaten yakaza olan rüya-yı sâdika' ifadeleri ile dile getirmiştir.

Takriben altı bin sayfayı aşan, milyonlarca kelimededen müteşekkil, yüz otuz parçalık Risale-i Nur külliyyatında yakaza kelimesi, birkaç değişik söyleyişi ile birlikte sadece on bir yerde geçmektedir. Kelimeyi, 'bast-ı zaman' bahsini anlatırken sonuna âlem tabirini ekleyerek kullanan Bediüzzaman, orada da yine yakazanın rü'yadan farklı yönlerini nazara vermiştir.

"Bast-ı zaman, herkesçe musaddak bir nev'i rü'yada görünüyor. Bazen bir dakikada insanın gördüğü rü'yayı, geçirdiği ahvâli, konuştuğu sözleri, gördüğü lezzetleri veya çektiği elemeleri görmek için yakaza âleminde bir gün, belki günler lâzımdır." (Lem'alar s: 39) sözleri mezkûr kelimelerin ihtiva ettiği zaman farkının ifadesidir.

Sadece dünyevî zamana münhasır olmasa da dikkatle bakıldığı takdirde ancak bir 'lahza' şeklinde idrak edilebilen bu ân-ı seyyâlenin, 'Beyn-en nevm ve'l- yakaza' yani uyku ile uyanıklık arasında ruhânî bir teyakkuz hâli olduğu da söylenebilir.

"Âlem-i misâl, âlem-i ervahla âlem-i şehâdet ortasında bir berzahdır. Âlem-i misâlin vücudu meşhûddur. Âlem-i şehâdet gibi tahakkuku bedihidir. Rü'ya-yı sâdika, keşf-i sâdika ve şeffaf şeylerdeki temessülât, bu âlemden o âleme açılan üç penceredir." (Barla Lahikası s: 187)

Bediüzzaman'ın, bir talebesinin sorduğu soruya cevap verirken söylediği bu sözlerinden hareket ederek yakazaya, madde ile mânâ, mâverâ ile mâsivâ veya âlem-i misâl ile âlem-i şahadet arasında; iki âleme de açılan menfez, pencere, gaybî geçiş noktası, duruş, düşünüş, hissediş, o âlemlerin âhvallerine intibak ediş safhası demek de mümkündür.

İşte o Arâfvarî hususi ahvâl esnasında yaşanmıştır hadise.

"1335 senesi Eylül'ünde, dehrin hâdisatının verdiği ye's ile şiddetle muzdarip idim. Şu kesif zulmet içinde bir nur arıyordum. Mânen rü'ya olan yakazada bulamadım. Hakikaten yakaza olan rü'ya-yı sâdikada bir ziya gördüm. Tafsilatı terk ile yalnız bana söylettirilmiş noktaları kaydedeceğim. Şöyle ki:

'Bir Cuma gecesinde nevm ile âlem-i misâle girdim. Biri geldi dedi:

'Mukadderât-ı İslâm için teşekkül eden bir meclis-i muhteşem seni istiyor.'

Gittim gördüm ki münevver, emsalini dünyada görmediğim, Selef-i Sâlihinden ve âsârın meb'uslarından her asrın meb'usları içinde bulunur bir meclis gördüm."

Bediüzzaman Said Nursî, Sünuhât adlı eserinin Rü'yada Bir Hitabe bahsinde böyle anlatmıştır yaşadığı hadiseyi. İfadelerde rü'ya tabiri öne çıksa da zaman mefhumunun senesine, ayna, gününe, vaktine varıncaya kadar tafsilatıyla verilmesi insanda, hadisenin sıradan bir rü'ya olmadığı, bizzat yaşadığı intibalı uyandırmaktadır.

Yukarıda anlatılan hâdisede de ifade edildiği gibi o yıllarda ülkede ve dünyada millî, içtimâî, siyasî, beşerî yönden elim hâdiseler yaşandığı için idarî, maddî ve mânevî yönden mesuliyet sahibi kişiler, memleketin kötü gidişatını durduramadıklarından şiddetle muzdarip olmuşlardır.

Zamanın meşhur âlimlerinden biri olması, şahsından ziyade dinin, milletin, devletin geleceğini düşünmesi, bu hususta büyük hedefler seçip gerçekleştirmek maksadıyla çeşitli çalışmalar yapması, memleket Rus işgaline maruz kalınca orduya katılarak kahramanlıklar göstermesi, yaralanıp Ruslara esir düştüğü zaman bile dinini, milletini müdafaa etmesi, esaretten kurtulup vatana dönünce Dârü'l Hikmeti'l- İslâmiye'ye girerek dinî, millî hizmetler yapması, dinî eserler yazıp halka dağıtması hasebiyle Said Nursî de onlardan biridir.

Kendisinin de zamanı karartan, insanların dünyalarını perişan edip ahiret saadetlerine hanel veren elim hadiselerle çare bulmakla mükellef kişilerden biri olduğunu hissettiği için maddî mânevî çareler aramıştır. 'Mânen rü'ya olan yakaza' tabir ettiği zahirî hayatta bulamayınca Cenab-ı Hakka iltica edip Peygamber Efendimizden (asm) meded istemiş olmalı ki 'haki-katen yakaza olan rü'ya yı sadıka' dediği vakıa-i ruhiyeyi yaşamıştır.

O ruhanî vakıadan sonraki ahvâlini anlatırken 'Baktım meclis istihvan etti. Heyecanımdan uyandım, terli, elpençe ayakta oturmuş kendimi buldum. O gece böyle geçti' (Sünûhat s: 64) sözlerindeki 'Kendimi elpençe ayakta oturmuş buldum' tabiri, hadiseyi yaşadığı mekânın özelliklerini göstermesi cihetiyle dikkat çekicidir.

Zira, diz çökerek oturduğu yerde elpençe divan durduğunu ifade eden bu sözlerinden, mukadderât-ı İslâm için teşekkül eden muhteşem meclisin; sakinlerinin yerde döşekler üzerinde diz çökerek veya bağdaş kurarak oturduğu, medrese tarzında tefriş edilmiş salonvarî geniş bir odada toplandığı anlaşılmaktadır.

Said Nursî'nin, sözünü ettiği rü'ya-yı sâdikada bir ziya gördüğünü söyledikten sonra 'tafsilatı terk ile yalnız bana söylettirilmiş noktaları kaydedeceğim' demesi, bahsin girişinde 'Meâlî ve hatırda kalan elfâzi aynendir' hatırlatmasını yapması, uykuyu 'âlem-i yakaza ile âlem-i misâl arasında bir köprü' olarak görmesi, (Mesnevî-i Nuriye s: 190) rü'ya kelimesinin dünyevî hayattaki telâkkisinin, yaşadığı ruhi hadisenin hakikatine gölge düşürmesine fırsat vermek istememesidir.

Hitabe'nin ikinci safhasında "Aynı gün pür-ümid, başka ve dünyevî bir meclise gittim" demesi, o mecliste de dünyevîlerin kendisine çeşitli sorular sorması, İslâm'ın mukadderatı, siyasetin yanlış işleyişi, ihtilaf, tefrika, devletin, milletin, İslâm âleminin geleceği ile ilgili sorulara muknâ cevaplar vermesi, aynı zaman içinde ard arda mâverâ ve mâsivâ âlemlerinin ahvâllerini yaşadığını göstermektedir.

"Misâlılerin münevver gece meclisinde ve dünyevîlerin muzlim gündüz mahfelinde akıldan akma değil, kalbden çıkan beyanatım. İster isen kabul et, ister isen etme, anlamak şartıyla.

"İster al güş-i kabul-i cânê, ister hiddet et." (Sünûhat s: 70)

Bediüzzaman Said Nursî'nin, Rü'yada Bir Hitabe bahsini bu ifadelerle bitirmesi, 'misâlılerin münevver gece meclisinden' aldığı mânevî vazifeyi ve meb'usu olduğu zamanla ilgili olarak beyan ettiği fikirleri 'dünyevîlerin muzlim gündüz mahfelinde' onlara da bildirdiğini göstermektedir.

Vakıa-i ruhiyede kendisine verilen vazifeyi, muasırlarını temsilen o sırada muhatap olduğu insanlara tebliğ edip 'kalpten çıkan beyanatını' anlattıktan sonra, fikirlerini anlamak şartıyla kabul edip etmemekte serbest olduklarını, hatta isterlerse hiddet bile edebileceklerini söylemesi mânidardır.

Vakıa-i ruhiyede kendisine verilen vazifeyi, muasırlarını temsilen o sırada muhatap olduğu insanlara tebliğ edip 'kalpten çıkan beyanatını' anlattıktan sonra, fikirlerini anlamak şartıyla kabul edip etmemekte serbest olduklarını, hatta isterlerse hiddet bile edebileceklerini söylemesi mânidardır.

İslâm'ın
mukadderatını
görüşmek için
toplanan Selef-i
Sâlihînden
ve âsârın
meb'uslarından
müteşekkil meclis;
son asrın meb'us
namzedini,
vazifesini
tebliğ etmek
ve zamanında
yaşanan hâdiseler
hakkındaki
fikirlerini sormak
maksadıyla
huzuruna
çağırmıştır.

Birbirini müteakiben verilen bu misâller, onun hâdiseleri sadece rü'yasında görmediğinin, hakikaten yaşadığının ifadesidir. Vakıa-i ruhîyeyi 'Rü'yada Bir Hitabe' tabiri ile isimlendirmesinin sebebi ise; muhayyilesini mâsivâ ile sınırlayan ve mâverâ ahvâline âşına olmadığından kararlarını hep zahire göre veren zamane insanının aklına hakikati yaklaştırmak istemesidir.

Onun için anlatılan hadise rü'ya değil hakikattir.

"İ'caz-ı Kur'an'ı beyan et."

Said Nursî, bu emri almıştır 'Eski Harb-i umumîden evvel evailinde, Ağrı Dağının infilâk ettiğini ve dağlar gibi parçalarının dünyanın her tarafına dağıldığını' gördüğü rü'ya-yı sadıkada 'mühim bir zât' diye tavsif ettiği Peygamber-i Zîşandan (asm).

Rü'yayı, 'Büyük bir infilâk olacak. O infilâk ve inkılâptan sonra Kur'an'ın etrafındaki surlar kırılacak. Doğrudan doğruya Kur'an kendi kendini müdafaa edecek. Ve Kur'an'a hücum edilecek, i'cazı onun çelik bir zırhı olacak. Ve şu i'cazın bir nev'ini şu zamanda izharına, haddimin fevkinde olarak benim gibi bir adam namzet olacak. Ve namzet olduğumu anladım' (Barla Lahikası s: 11) şeklinde tabir etmiştir.

Said Nursî; neseben hem Seyyid hem Şerif olması, on dokuzuncu yüzyılın müceddidi Mevlâna Halid'in doğumundan takriben yüz sene sonra dünyaya gelmesi, Peygamberimizi (asm) rü'yasında görüp vehbî ilme mazhar olacağı müjdesini alması, 'Resûl-i Ekrem Aleyhisselâtu Vesselâmin tâlimiyle ve Kur'an-ı Hakîmin dersiyle anladım ki' (Lem'alar s: 357) şeklindeki ifadelerinde de görüldüğü gibi mânevî âlemde Peygamber Efendimizden (asm) Kur'an dersi alması, mezkûr rü'ya-yı sadıkaları kırk yaş civarında görmesi ve benzeri hasletlere sahip olması hasebiyle i'caz-ı Kur'an'ı izhar etme vazifesinin namzetlik vasıflarını taşımaktadır.

İlk rüyadan sonra yaşamıştır 'hakikaten yakaza olan rü'ya-yı sâdika' dediği vakıa-i ruhîyeyi. İslâm'ın mukadderatını görüşmek için toplanan Selef-i Sâlihînden ve âsârın meb'uslarından müteşekkil meclis; son asrın meb'us namzedini, vazifesini tebliğ etmek ve zamanında yaşanan hâdiseler hakkındaki fikirlerini sormak maksadıyla huzuruna çağırmıştır.

Müeddeb hâl ve hareketlerle huzura çıkan Said Nursî hicab edip kapıda durunca onlardan biri, - hâdiseler rü'ya-yı sadıka olduğuna, içinde bulunduğu meclise de o riyaset edip o konuşacağına göre - muhtemelen yine Peygamber Efendimiz (asm) ona şöyle hitap etmiştir:

"Ey felâket ve helâket asrının adamı, senin de reyin var, fikrini beyan et!"

"Her yüz senede Cenâb-ı Hak bir müceddid-i din gönderir" (Sikke-i Tasdik-i Gaybî s: 15) hadis-i şerifi, daha önce gelen müceddidlerin vazifelerinin yaşadıkları asırla sınırlı olduğunu gösterdiği hâlde, mezkûr hitapta zamanın yirminci asırla tahdit edilmemesi, onun yerine 'felâket ve helâket asrı' tabirinin kullanılması kast-ı mahsusla yapılmış olmalıdır.

Zamanı saran maddî felâket ve mânevî helâket hâllerinin, zaman geçtikçe daha da artacağı ihtimali nazara alındığı takdirde bu hitaptan, Said Nursî'nin iticihad ve tecdid vazifesinin yüz sene ile sınırlı olmayacağı, kıyamete kadar devam edeceği mânâsı çıkarılabilir.

Hâl böyle olunca, vazifesi cihetiyle Bediüzzaman Said Nursî'nin hayatının belki de en mühim safhasının, 'hârikalar asrı' tabir ettiği zamanda yaşadığı bu hârika hâdise olduğu söylenebilir. O her ne kadar hayatını üç safhaya ayırmışsa da o tasnif, zamanın şartlarına göre gelişen ve birbirini tamamlayan mücadele tarzlarının hususiyetlerine dikkat çekmesinin neticesinde ortaya çıkmıştır.

Çünkü hayatının Eski Said safhasında dine, vatana, millete siyâsî ve içtimâî yollarla hizmet etmek istemiş, bölgesinde valilerle, payitahtta padişahlarla görüşüp hedeflerini anlatmıştır. Vatanın müdafaasında kendisine vazife düşünce kitabı elinden bırakmadan silahını almış ve talebeleri ile birlikte cepheye koşmuştur.

1919 yılında yakaza âleminde yaşadığı o ruhanî hadiseden sonra ise siyâsî mücadeleyi de silahlı müdafaayı bırakmış, 'müsbet hareket' diye adlandırdığı mücadele tarzını geliştirmiştir. İstanbul'da işgal kuvvetlerine karşı silahla müdafaaya yerine, bu maksatla yazdığı Hutuvât-ı Sitte kitabını bastırıp gizlice dağıtarak kitapla mücadele etmiş ve bir yandan halka ümit verirken diğer yandan işgalcilerin moralini bozup mukavemetini kırmıştır.

Said Nursî'nin yaptığı müsbet hareketle mücadele tarzı İstanbul'da öylesine başarılı olmuştur ki, işgal kuvvetleri onun görüldüğü yerde vurulması emrini verirken, Anadolu'da kurtuluş hareketini başlatan komutanlar, 'Bu kahraman hoca bize lâzımdır' diyerek onu Ankara'ya davet etmişlerdir.

Hayatının Yeni Said safhasının başladığı yıllarda, Ankara'da kendisine maddî imkânlar, müessir makamlar verilmek istenmesine, kabul etmeyince silahlı mücadeleye zorlayacak pek çok zulme maruz kalmasına, sürgüne gönderilmesine, zindana atılmasına, zehirlenmesine, envai çeşit ziyet çekmesine rağmen müsbet hareket tarzından vazgeçmemiş, silahlı çatışma veya siyâsî mücadele yerine, yapılmak istenen mânevî tahribâta kitap yazarak mukavemet etme cihetine gitmiştir.

Risale-i Nur külliyyatı işte o müsbet hareketin meyvesidir.

Devlet idaresinde ve hükümetlerin işleyişinde demokratik teamüllerin uygulandığı elli yıllarda başlayan ve kendisinin Üçüncü Said diye adlandırdığı hayat safhasında siyasete girmemiş ama siyasilere yön vermeyi de ihmal etmemiştir. O zaman da yine, bir nevi 'pasif direniş' veya 'sivil itaatsizlik' sayılabilecek olan müsbet hareket tarzını ısrarla ve istikrarla takip ederek eserlerinin telifini tamamlamış, cihanşümül bir hizmet hareketi olan Nur cemaatinin meydana gelmesinin şartlarını hazırlamıştır.

Nur hareketi de o müsbet hareket anlayışının neticesidir.

Said Nursî bu sayede cemaatlere, cemiyetlere, devletlere, milletlere, hat-ta bütün beşeriyete; felâket ve helâket sırasında siyâsî münakaşaların, silahlı mücadelelerin değil - Gandhi, Mandela gibi - müsbet hareket edenlerin kazanacağı, dâvâsında muvaffak olmak isteyenlerin müsbet hareket etmeleri gerektiği mesajını vermiştir.

'Misâliilerin münevver gece meclisi' tarafından kendisine tebliğ edilen 'felâket ve helâket asrının meb'usu' vazifesinin ehemmiyetini müdrîk olan Said Nursî, yakaza âleminde yaşadığı hadiseyi dünyevîlerin iyice anlamları için Lemaat adlı manzum eserinde, bir de dünya lisânıyla terennümün etmiştir.

1919 yılında
yakaza âleminde
yaşadığı o
ruhanî hadiseden
sonra ise siyâsî
mücadeleyi de
silahlı müdafaayı
bırakmış, 'müsbet
hareket' diye
adlandırdığı
mücadele tarzını
geliştirmiştir.

Zamanın
gidişatına
vukufiyetinin
derecesini
anlamak için
Said Nursî'nin
konuşmalarını
dikkatle dinlediği
anlaşılan
meclis, iddia
muhtevalı fikrî
mülâhazalarının
izahını isteyince
cemiyetteki
değişmeleri ve
milletlerin farklı
telakkilerini
nazara vererek
yaptığı izahat,
sorulan
sorunun ikinci
şikkının cevabı
mahiyetindedir.

“Orada asrın vekili, burada Said Nursî.”

“Sorun cevap vereyim.”

Bu sözlerle başlamıştır, ‘Ey felâket ve helâket asrının adamı, senin de reyin var, fikrini beyan et’ şeklindeki kudsi hitaba muhatap olan Said Nursî’nin, kendi zamanında yaşanan dinî, içtimaî, siyasî hâdiseler hakkındaki fikrî mütalaaları.

Hâdisenin yakaza âleminde vuku bulması, muhataplarının âlem-i misâlîlerden meydana gelmesi, bast-ı zaman hâlinin işlemeşi yani, dünyevî zamanın dışına çıkılması ve az bir zamanda çok uzun zamanların idrak edilmesi gibi sebeplerden dolayı, bu mânevî müzakerede yaşananların yanı sıra, istikbalde yaşanması muhtemel bazı hâdiseler de medar-ı bahs edilmiştir.

Meselâ Osmanlı devletinin, düvel-i muazzama ile yaptığı savaşlarda mağlup olması neticesinde, İslâm âleminde meydana gelen elim hâdiseler İslâm’ın mukadderatı için teşekkül eden muhteşem meclisi de ziyadesiyle meşgul etmiş olmalı ki, içlerinden biri ilk soruyu, son yaşanan mağlubiyetin neticesi ve galibiyet ihtimali üzerine sormuştur.

“Bu mağlubiyetin neticesi ne olacak, galibiyette ne olurdu?”

“Musibet şerr-i mahz olmadığı için bazen saadette felâket olduğu gibi felâketten dahi saadet çıkar. Eskiden beri i’lâ-yı kelimetullah ve beka-yı istiklâliyet-i İslâm için farz-ı kifaye-i cihadı deruhte ile kendini yekvücut olan âlem-i İslâma fedaya vazifedar ve hilafete bayraktar görmüş olan bu devlet-i İslâmiyenin felâketi, âlem-i İslâmın saadet-i müstakbelesiyile telâfi edilecektir.” (Sünûhat s: 56)

Bediüzzaman böyle cevap vermiştir meclis adına sorulan sorunun birinci şikkına. Zahirî mağlubiyetin gerisindeki gaybî galibiyete ve uhuvvet-i İslâmiyenin inkişafına işaret etmiş, mağlubiyet yüzünden kaybedilen acil ve muvakkat saadete mukabil, çok geçmeden istikrarlı ve devamlı bir saadetin geleceğini söylemiştir.

Hâl-i hazırda meydana gelen hâdiseler bu kanaati teyit etmediği için sözlerine delil olarak da ‘Hârikalar asrındayız. İki - üç sene mevten sonra meydana dirilenler var’ diyerek istikbalde yaşanacak bazı hârikulâde diriliş hâdiselerini göstermiştir.

Zamanın gidişatına vukufiyetinin derecesini anlamak için Said Nursî’nin konuşmalarını dikkatle dinlediği anlaşılan meclis, iddia muhtevalı fikrî mülâhazalarının izahını isteyince cemiyetteki değişimleri ve milletlerin farklı telakkilerini nazara vererek yaptığı izahat, sorulan sorunun ikinci şikkının cevabı mahiyetindedir.

“Devletler milletler muharebesi, tabakat-ı beşer muharebesine terk-i mevki ediyor. Zira beşer esir olmak istemediği gibi ecir olmak da istemez. Galib olsa idik, hasmımız ve düşmanımızın elindeki cereyan-ı müstebidaneğe belki daha şedidane kapılacak idik. Hâlbuki o cereyan hem zalimane, tabiat-ı âlem-i İslâma münafî, hem ehl-i imanın ekseriyet-i mutlakasının menfaatine mübayin, hem ömrü kısa, parçalanmaya namzettir. Eğer ona yapıssa idik âlem-i İslâmî, fitratına tabiatına muhalif bir yola sürükleyecek idik.” (Sünûhat s: 56)

Bu izahın ardından misâliler meclisindeki gibi dünyeviler meclisinde de altı soru sorulmuştur Said Nursî'ye. Misâlilerin sordukları sorular zamanın hadisatı, medeniyetlerin mukayesesi, umumi musibetlerin sebepleri, Müslümanların geleceği ve İslâm'ın mukadderatı hakkındaki meselelerle alâkalıdır.

Dünyevilerin meclisinde sorulan sorularsa daha ziyade kendisinin siyaset karşısındaki tavrı, İstanbul'da yapılan siyasi yanlışlıklar, idarî istibdat, meşrutiyet, fırkacılık, cemiyetteki karışıklıklar ve bunların hâl çarelerini muhtevîdir.

Said Nursî'nin, zamanında yaşanan ve yaşanacak olan bütün hâdiselerin muhasebesini yaparcasına verdiği buna mümasil muknî cevaplar; o sırada bast-ı zaman hâli işlediği için onun, dünyeviler meclisi ile yaptığı muhavereyi de dinleyen 'misâliler meclisinden tasdik emârelerinin tezâhür etmesi-ne' vesile olmuştur.

Beşeriyetin maddî sıkıntılarla boğuşup mânevî buhranlar yaşadığı, Osmanlı'nın yıkıldığı, İslâm âleminin dağıldığı ve Müslümanların ümitsizlik girdabına sürüklendiği bir zamanda, felâket ve helâket asrının adanının İslâm'ın mukadderatı hakkında beyan ettiği bu gibi mübeşşer fikirler misâlileri mesrur etmeye yetmiştir.

Bu itibarla memnuniyetini, tasdik emaresi sayılan hâllerle, hareketlerle ifade eden 'misâlilerin münevver gece meclisinden' yükselen coşkun sâda; İslâm'ın istikbali hakkında, misâlilere olduğu kadar dünyevilere de verilen güzel bir tebşirin tezahürüdür.

"Evet, ümitvar olunuz. Şu istikbal inkılâbı içinde en yüksek gür sâda, İslâm'ın sâdası olacaktır."

Abstract

Bediuzzaman's essay, An Address in Dream points out to nationally, socially, and politically tragic events experienced in those years in our country and in the World and it assigns certain duties to him in order to prevent the deteriorating situation. In this article we touch upon the nature of the dream and the dreaming Bediuzzaman.

Key Words

Wakefulness, true dream, destiny of Islam, the representative of the age, positive action

Kaynaklar:

- Bediuzzaman Said Nursî, Barla Lahikası, Yeni Asya Neşriyat, İst. 2010
- Bediuzzaman Said Nursî, Eski Said Dönemi Eserleri, Yeni Asya Neşriyat, İst. 2010
- Bediuzzaman Said Nursî, Lemalar, Yeni Asya Neşriyat, İst. 2010
- Bediuzzaman Said Nursî, Mesnevi-i Nuriye, Yeni Asya Neşriyat, İst. 2010
- Bediuzzaman Said Nursî, Sikke-i Tasdik-i Gaybi, Yeni Asya Neşriyat, İst. 2010
- Bediuzzaman Said Nursî, Sünuhat, Yeni Asya Neşriyat, İst. 2010

*Beşeriyetin
maddî sıkıntılarla
boğuşup mânevî
buhranlar
yaşadığı,
Osmanlı'nın
yıkıldığı,
İslâm âleminin
dağıldığı ve
Müslümanların
ümitsizlik
girdabına
sürüklendiği bir
zamanda, felâket
ve helâket asrının
adaminin İslâm'ın
mukadderatı
hakkında beyan
ettiği bu gibi
mübeşşer fikirler
misâlileri mesrur
etmeye yetmiştir.*